

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Інформаційний менеджмент
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту. Кафедра економічної кібернетики
Розробник(и)	Койбічук Віталія Василівна
Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	8 тижнів протягом 1-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг дисципліни становить 5 кред. ЄКТС, 150 год., з яких 48 год. становить контактна робота з викладачем (16 год. лекцій, 32 год. лабораторних занять) для денної форми навчання; 4 год. становить контактна робота з викладачем (2 год. лекцій, 2 год. лабораторних занять) для заочної форми навчання
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Економічна кібернетика"
Передумови для вивчення дисципліни	Передумови для вивчення відсутні
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є досягнення студентами сучасного конструктивного, мислення та формування системи спеціальних знань щодо застосування фундаментальних принципів та методів в сфері управління інформаційними ресурсами

4. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1 Сутність, цілі, завдання та особливості інформаційного менеджменту

Предмет і завдання курсу, його роль і значення в професійній підготовці сучасних кваліфікованих фахівців інформаційної сфери. Важливість проблематики курсу в контексті інформатизації суспільного розвитку. Інформаційний менеджмент як галузь наукових досліджень і прикладних розробок. Завдання інформаційного менеджменту. Складові інформаційного менеджменту. Інформаційна термінологічна система: основні категорії і поняття. Міждисциплінарний характер інформаційного менеджменту. Роль і значення інформаційних професій в умовах інформатизації суспільства.

Тема 2 Інформаційні потреби та інформаційне забезпечення суб'єктів управління підприємством.

Інформаційні потоки в організації. Визначення, інформаційного потоку. Характеристики інформаційного потоку. Види інформаційних потоків. Бар'єри на шляху інформаційних потоків в організації. Поняття інформаційного забезпечення як організації цілеспрямованих масивів інформації й інформаційних потоків. Категорії управлінської інформації. Критерії відбору. Аналітична діяльність, типи аналітичних досліджень – моніторингові, ініційовані й кумулятивні, їх визначення та зміст. Оглядово аналітична діяльність, її цілі.

Тема 3 Міжнародні стандарти і методології управління інформаційною діяльністю

Термінологічні стандарти. Стандарти якості. Стандарти інженерії програмного забезпечення. Стандарти функцій інтерфейсу користувача та машинної графіки. Стандарти інтернаціоналізації програмних продуктів. Стандарти взаємодії відкритих систем. Стандарти управління даними. Стандарти структур даних і документів, форматів даних. Стандарти базових функцій операційних систем. Стандарти ергономіки комп'ютерних продуктів. Стандарти управління проектами у сфері ІТ. Стандарти інформаційної безпеки.

Тема 4 Інформаційні системи і технології в управлінні. Інформаційне забезпечення управління

Основні етапи розвитку інформаційного менеджменту. Сучасні підходи до інформаційного менеджменту. Основні визначення й особливості інформаційних систем менеджменту (ІСМ). Цикл розробки інформаційних систем менеджменту. Класифікація управлінських задач організації й класифікація працівників організації, відповідно до виконуваних задач

Тема 5 Інформаційні системи як базова компонента інформаційного менеджменту.

Сутність та основні властивості інформаційних технологій. Види інформаційних технологій. Сутність інформаційних систем. Сутність і види інформаційних систем. Поняття системи, характеристики та властивості системи. Інформаційна система (ІС) – визначення, місія, цілі і завдання, компоненти ІС. Взаємозв'язок інформаційних систем та технологій. Економічні інформаційні системи. Класифікація економічних інформаційних систем. Інформаційні потоки на підприємстві. Основні критерії щодо вибору інформаційної системи. Види інформаційних систем в організаціях.

Тема 6 Організаційна структура служби інформаційних систем. Управління службою інформаційних систем

Типові організаційні структури управління інформаційними системами: переваги та недоліки. Опис стандарту COBIT. Управління й аудит ІТ відповідно до COBIT. Принципи управління ІТ відповідно до COBIT. Принципи ІТ-аудиту відповідно до COBIT. Моделі проведення ІТ-аудиту. Взаємозв'язок COBIT з іншими методиками і стандартами Спільне використання ITIL і COBIT. Постановка задачі ефективного управління службою інформаційних систем. Управлінський цикл. Посадові обов'язки основних спеціалістів ІТ – підрозділу. Особливості управління персоналом в сфері інформатизації. Проблеми персоналу інформаційних систем. Роль інформаційних менеджерів в організації.

Тема 7 Економічні показники ефективності проєкту

Загальні підходи до оцінки проєктів. Економічні показники ефективності проєкту.

Тема 8 Економічна ефективність інформаційних систем

Поняття економічної ефективності ІС та проблеми її оцінювання. Методики оцінювання ефективності ІТ-інвестицій та їх використання. Економічна ефективність діяльності інформаційної служби організації. Вимірювання результативності інформаційної служби і збалансована система показників (BSC). Управління капіталовкладеннями в сфері інформатизації. Моделі прийняття рішень про інвестиції в ІТ.

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН1	Знати сутність, зміст і значення інформаційного менеджменту в системі менеджменту підприємства; сутність, класифікацію та особливості інформаційних ресурсів як економічної категорії
РН2	Визначати вплив інформаційних ресурсів на конкурентоспроможність підприємства
РН3	Впроваджувати принципи управління ІТ відповідно до міжнародних стандартів і методологій

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.

Для спеціальності 051 Економіка:

ПР2	Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.
ПР4	Розробляти соціально-економічні проєкти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень.
ПР15	Організовувати розробку та реалізацію соціально-економічних проєктів із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення.

ПР16	Ефективно спілкуватися, надавати складну комплексну інформацію у стислій формі усно та/або письмово із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій та відповідною діловою мовою у тому числі іноземною.
ПР17	Створювати та впроваджувати сучасні інформаційні системи на підприємствах різних сфер діяльності.

7. Види навчальних занять та навчальної діяльності

7.1 Види навчальних занять

Тема 1. Сутність, цілі, завдання та особливості інформаційного менеджменту	
Лк1 "Сутність, цілі, завдання та особливості інформаційного менеджменту" (денна)	Складові та сутність поняття «інформаційний менеджмент», інформаційний менеджмент як галузь наукових досліджень і прикладних розробок, завдання інформаційного менеджменту, складові інформаційного менеджменту.
Лб1 "Національні інформаційні ресурси України у мережі Інтернет." (денна)	Закріплення теоретичних знань та опанувати пошук національних інформаційних ресурсів України, представлених у мережі Інтернет.
Тема 2. Інформаційні потреби та інформаційне забезпечення суб'єктів управління підприємством.	
Лк2 "Інформаційні потреби та інформаційне забезпечення суб'єктів управління підприємством" (денна)	Інформаційна термінологічна система: основні категорії і поняття, роль і значення інформаційних професій в умовах інформатизації суспільства, інформаційні потоки в організації, категорії управлінської інформації, критерії відбору, аналітична діяльність, типи аналітичних досліджень.
Лб2 "Оцінювання характеристик джерел інформації" (денна)	Визначення відносної цінності різних джерел інформації з точки зору їх використання у системі інформаційного забезпечення управління. Проведення експертного опитування стосовно того, якою мірою різні види джерел інформації задовольняють вимогам оперативності, повноти, новизни, достовірності, стислості
Тема 3. Міжнародні стандарти і методології управління інформаційною діяльністю	
Лк3 "Міжнародні стандарти і методології управління інформаційною діяльністю" (денна)	Термінологічні стандарти, стандарти якості, стандарти інженерії програмного забезпечення, стандарти функцій інтерфейсу користувача та машинної графіки, стандарти взаємодії відкритих систем, стандарти управління даними, стандарти структур даних і документів, форматів даних, стандарти управління проектами у сфері ІТ, стандарти інформаційної безпеки.

<p>Лб3 "Порівняння і вибір систем автоматизації різних класів" (денна)</p> <p>Виділення основних бізнес-процесів в компанії та цілі їх автоматизації, дослідження класів інформаційних систем, які необхідні для автоматизації виділених бізнес-процесів. Обґрунтування вибору відповідності функцій, властивих для систем обраних класів і завдань, що вирішуються в рамках виділених бізнес-процесів.</p>
<p>Тема 4. Інформаційні системи і технології в управлінні. Інформаційне забезпечення управління</p>
<p>Лк1 "Управління інформаційними ресурсами: концепції, технології, інструментальні засоби." (заочна)</p> <p>Теоретичні концепції інформаційного менеджменту, основні етапи розвитку інформаційного менеджменту, сучасні підходи до інформаційного менеджменту, інформаційний менеджмент як стратегічний ресурс сучасної організації.</p>
<p>Лк4 "Управління інформаційними ресурсами: концепції, технології, інструментальні засоби." (денна)</p> <p>Теоретичні концепції інформаційного менеджменту, основні етапи розвитку інформаційного менеджменту, сучасні підходи до інформаційного менеджменту, інформаційний менеджмент як стратегічний ресурс сучасної організації.</p>
<p>Лб1 "Розробка плану управління ризиками проекту автоматизації компанії" (заочна)</p> <p>Вивчення поняття ризиків і їх класифікації при автоматизації діяльності підприємств; придбання навичок ідентифікації ризиків, здатних вплинути на проект автоматизації; аналіз можливих наслідків, які можуть виникнути в разі виникнення ризикових ситуацій при різних стратегіях автоматизації; придбання навичок в оцінці ризиків, що виникають при впровадженні ІС на підприємстві</p>
<p>Лб4 "Розробка плану управління ризиками проекту автоматизації компанії" (денна)</p> <p>Вивчення поняття ризиків і їх класифікації при автоматизації діяльності підприємств; придбання навичок ідентифікації ризиків, здатних вплинути на проект автоматизації; аналіз можливих наслідків, які можуть виникнути в разі виникнення ризикових ситуацій при різних стратегіях автоматизації; придбання навичок в оцінці ризиків, що виникають при впровадженні ІС на підприємстві</p>
<p>Тема 5. Інформаційні системи як базова компонента інформаційного менеджменту.</p>
<p>Лк5 "Інформаційні системи як базова компонента інформаційного менеджменту." (денна)</p> <p>Сутність та основні властивості інформаційних технологій, види інформаційних технологій, сутність інформаційних систем, економічні інформаційні системи, класифікація економічних інформаційних систем, основні критерії щодо вибору інформаційної системи.</p>
<p>Лб5 "Стратегії автоматизації підприємств і способи придбання інформаційних систем" (денна)</p> <p>Знайомство і вивчення стратегій автоматизації діяльності підприємств та їх специфіки, формування бази факторів, від яких може залежати рішення щодо вибору стратегії автоматизації</p>

<p>Лб6 "Стратегії автоматизації підприємств і способи придбання інформаційних систем" (денна)</p> <p>Аналіз можливих наслідків, які можуть виникнути в разі появи необхідності в зміні частини ІС при різних стратегіях автоматизації, знайомство і вивчення базових і змішаних способів придбання інформаційних систем на підприємстві, формування бази факторів, від яких може залежати рішення щодо вибору способу придбання ІС або їх частин.</p>
<p>Тема 6. Організаційна структура служби інформаційних систем. Управління службою інформаційних систем</p>
<p>Лк6 "Організаційна структура служби інформаційних систем. Управління службою інформаційних систем" (денна)</p> <p>Типові організаційні структури управління інформаційними системами: переваги та недоліки. Опис стандарту СОВІТ. Управління й аудит ІТ відповідно до СОВІТ. Принципи управління ІТ відповідно до СОВІТ. Принципи ІТ-аудиту відповідно до СОВІТ. Моделі проведення ІТ-аудиту. Взаємозв'язок СОВІТ з іншими методиками і стандартами Спільне використання ІТІЛ і СОВІТ. Постановка задачі ефективного управління службою інформаційних систем. Управлінський цикл. Посадові обов'язки основних спеціалістів ІТ – підрозділу. Особливості управління персоналом в сфері інформатизації. Проблеми персоналу інформаційних систем. Роль інформаційних менеджерів в організації.</p>
<p>Лб7 "Сукупна вартість володіння ІС на підприємстві" (денна)</p> <p>Вивчення структури сукупної вартості володіння інформаційною системою, проведення розрахунків та побудова прогнозу вартості володіння інформаційною системою на різних етапах її життєвого циклу</p>
<p>Лб8 "Сукупна вартість володіння ІС на підприємстві" (денна)</p> <p>Проведення порівняльного аналізу вартості володіння ІС в залежності від різних внутрішніх і зовнішніх факторів, таких як стратегія автоматизації, спосіб придбання, ліцензійна політика</p>
<p>Лб9 "Інформація як товар. Розроблення «паспорта» інформаційного продукту" (денна)</p> <p>Набуття практичних навичок розроблення вимог до інформаційного продукту</p>
<p>Лб10 "Інформація як товар. Розроблення «паспорта» інформаційного продукту" (денна)</p> <p>Здійснення аналізу та конфігурування інформаційного продукту</p>
<p>Тема 7. Економічні показники ефективності проєкту</p>
<p>Лк7 "Загальні підходи до оцінки проєктів. Економічні показники ефективності проєкту" (денна)</p> <p>Аналіз проєктів, заснований на дисконтованих та облікових оцінках</p>
<p>Лб11 "Організація системи продажів в інформаційному бізнесі" (денна)</p> <p>Набуття практичних навичок побудови ефективної системи продажів інформаційних продуктів та послуг</p>

Лб12 "Організація системи продажів в інформаційному бізнесі" (денна) Побудова системи планування та контролю роботи персоналу компанії сфери інформаційного бізнесу
Тема 8. Економічна ефективність інформаційних систем
Лк8 "Економічна ефективність інформаційних систем" (денна) Поняття економічної ефективності ІС та проблеми її оцінювання. Методики оцінювання ефективності ІТ-інвестицій та їх використання. Економічна ефективність діяльності інформаційної служби організації. Вимірювання результативності інформаційної служби і збалансована система показників (BSC). Управління капіталовкладеннями в сфері інформатизації. Моделі прийняття рішень про інвестиції в ІТ.
Лб13 "Розроблення методики продажу інформаційного продукту" (денна) Набуття практичних навичок розроблення ефективної методики продажу інформаційного продукту чи послуги, а також моделювання та оптимізації бізнес-процесу продажів.
Лб14 "Розроблення технічного завдання на сайт/ портал та структури контенту сайта/ порталу компанії у сфері інформаційного бізнесу" (денна) Набуття практичних навичок формулювання вимог та розроблення концепції Інтернет-ресурсу компанії сфери інформаційного бізнесу
Лб15 "Побудова системи планування і контролю" (денна) Набуття практичних навичок побудови системи планування та контролю в компанії сфери інформаційного бізнесу
Лб16 "Проведення модульного контролю" (денна) Виконання завдань модульної контрольної роботи

7.2 Види навчальної діяльності

НД1	Виконання лабораторних робіт за темами навчальної дисципліни
НД2	Захист лабораторних робіт
НД3	Підготовка та написання тестів за темами дисципліни
НД4	Підготовка до лабораторних робіт
НД5	Підготовка до модульного контролю
НД6	Розробка веб-сайта інформаційного продукту

8. Методи викладання, навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Тематичні, оглядові лекції
МН2	Лабораторні роботи
МН3	Дослідницька робота

Лекції надають студентам матеріали щодо сутності, змісту і значення інформаційного менеджменту в системі менеджменту підприємства; організації та здійснення інформаційної діяльності на будь-якому об'єкті; організації інформаційного обслуговування органів управління будь-якого рівня; розроблення основних контурів політики та стратегії організації у сфері інформаційних технологій; способів оцінювання та аналізу рівня інформатизації об'єкта; аналізу та економічної ефективності інформаційних систем і технологій (РН 1, РН 3).

Лекції доповнюються лабораторними заняттями, що надають студентам можливість застосовувати теоретичні знання на практичних прикладах (РН 2, РН 3). Лабораторні роботи призначені для вироблення навичок, формування результатів навчання якими має оволодіти студент після вивчення дисципліни «Інформаційний менеджмент» (РН 2, РН 3). Необхідним елементом успішного засвоєння матеріалу навчальної дисципліни є самостійна робота студентів з вітчизняною та закордонною спеціальною літературою, періодичними виданнями. Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам: вивчення лекційного матеріалу, пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою, підготовка до лабораторних занять, контрольна перевірка кожним студентом особистих знань за запитаннями для самоконтролю. Крім того, якісному засвоєнню теоретичного лекційного матеріалу, сприяє дослідницька самостійна робота при розробленні веб-сайта.

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Шкала оцінювання ECTS	Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
A	Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
B	Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$82 \leq RD < 89$
C	Загалом правильна робота з певною кількістю помилок	4 (добре)	$74 \leq RD < 81$
D	Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$
E	Виконання задовольняє мінімальні критерії	3 (задовільно)	$60 \leq RD < 63$
FX	Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$35 \leq RD < 59$
F	Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 34$

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

МФО1	Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань
------	--

МФО2	Виконання та захист лабораторних робіт, що охоплюють теми робочої програми: демонстрація роботи за комп'ютером та відповіді на запитання щодо виконання роботи
МФО3	Збір, аналіз інформації щодо розробки веб-сайта за темою дослідження

9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

МСО1	Звіт за результатами виконання лабораторних робіт
МСО2	Складання комплексного модульного контролю
МСО3	Виконання тестових завдань
МСО4	Звіт за результатами розробленого веб-сайта
МСО5	Підсумковий контроль: екзамен

Контрольні заходи:

1 семестр		100 балів
МСО1. Звіт за результатами виконання лабораторних робіт		20
	10x2	20
МСО2. Складання комплексного модульного контролю		5
		5
МСО3. Виконання тестових завдань		5
		5
МСО4. Звіт за результатами розробленого веб-сайта		30
		30
МСО5. Підсумковий контроль: екзамен		40
		40

Контрольні заходи в особливому випадку:

1 семестр		100 балів
МСО1. Звіт за результатами виконання лабораторних робіт		20
	виконання практичного кейсу	20
МСО3. Виконання тестових завдань		40
	тематичне тестове опитування на платформі MIX	40
МСО4. Звіт за результатами розробленого веб-сайта		40
	індивідуальне дослідницьке завдання	40

Оцінювання лабораторних робіт: 2 бали - студент дає розгорнуту відповідь у звіті до виконаної лабораторної роботи, робота виконана в повному обсязі; 1,5 бали - студент дає розгорнуту відповідь, однак припускає незначних помилок; виявляє ґрунтовні знання матеріалу; 1 бали - студент недостатньо повно відповідає на поставлені питання до захисту

лабораторної роботи, припускає помилки; 0,5 бали - запропонована ідея виконання лабораторної роботи і зроблено деякий поступ до її реалізації, частково дає правильні відповіді на поставлені запитання до захисту лабораторної роботи; 0,3 бали - виконано 30 % завдань лабораторної роботи та надає відповіді на поставлені запитання щодо виконаних завдань 0 балів - лабораторна робота не виконана. Оцінювання веб-сайта наведено у методичних рекомендаціях до його розроблення.

10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

10.1 Засоби навчання

ЗН1	Microsoft Office Excel
ЗН2	Microsoft Office Word
ЗН3	Інформаційно-комунікаційні системи
ЗН4	Бібліотечні фонди

10.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Антоненко В. М. Сучасні інформаційні системи і технології: управління знаннями : навч. посібник / В. М. Антоненко, С. Д. Мамченко, Ю. В. Рогушина. – Ірпінь : Нац. університет ДПС України, 2016. – 212 с.
2	Койбічук, В. В. Методичні вказівки до лабораторних робіт із дисципліни «Інформаційний менеджмент»: для студ. спец. 051 "Економіка" спеціалізації "Економічна кібернетика" освітнього ступеня магістра денної форми навчання. Суми : СумДУ, 2017. – 23 с.
Допоміжна література	
3	Bytheway A, 2015. Investing in information: The Information Management Body of Knowledge, Geneva: Springer.
4	Кобилін А. М. Інформаційний менеджмент : навчальний посібник / А. М. Кобилін, Б. В. Самородов ; М-во освіти і науки України. – Львів : Новий Світ-2000, 2014. – 216 с. – (Вища освіта в Україні).
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
5	МЕТОДОЛОГІЯ: Інформаційні системи та технології. URL: http://www.management.com.ua/ims/
6	Інформаційні технології в бізнесі. URL: https://inteltech.com.ua/uk/blog/informaciyni-tehnologiyi-v-biznesi